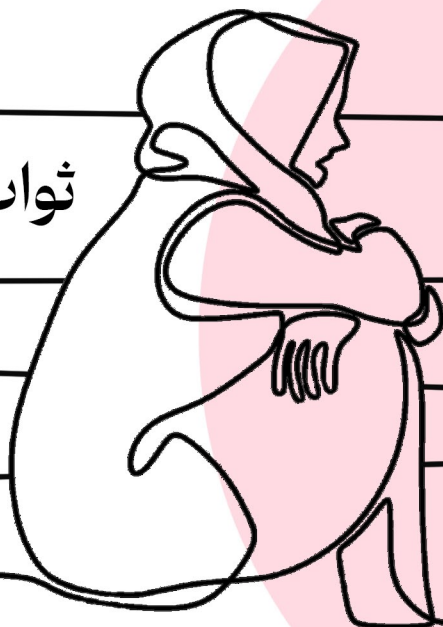

امیدارینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال دوم شماره ۱۴ | شهریور ۱۴۰۳

ثواب بزرگی به نام واسطه گری...

یه دختر خوب سراغ دارم، خانواده دار، کدبانو، خیلی هم خوش چهره اس دیگه وقت شوهر کردنشه. پسر خوب اگه میشناسی معرفی کن ثواب داره. پسر اکرم خانوم درسش تموم شده استخدا مم شده. خیلی پسر سر به زیریه واسش میخوان زن بگیرن دختر خوب سراغ داری معرفی شون کنیم به هم؟

تسهیل‌گری ازدواج در سیاست‌های کلی جمعیت

۱. مطابق ماده ۲ و ۴ سیاست‌های کلی جمعیت که توسط مقام معظم رهبری (مدظله العالی) ابلاغ شده است همه‌ی دستگاه‌های مرتبط موظف به کاهش سن ازدواج و ایجاد نهضت فراگیر ملی ترویج و تسهیل ازدواج موفق و آسان برای همه‌ی دختران و پسران و افراد در سنین مناسب ازدواج و فرهنگ سازی تشکیل خانواده‌ی متعالی بر اساس سنت الهی شده‌اند.
۲. ارائه و ترویج ارزش‌های متعالی و سنت‌های پسندیده در ازدواج و خانواده نیز مورد تأکید ماده ۶ سیاست‌های کلی خانواده قرار گرفته است.

چالش‌های واسطه‌گری

این موضوع می‌تواند دلایل متعددی داشته باشد. مدرن شدن زندگی، ایجاد تغییرات گسترده در برقراری ارتباط و تعاملات، توسعه‌ی شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی و حضور در دانشگاه‌ها و محل‌های کار، عدم توانمندی دانشی، مهارتی و روشی واسطه‌گران در ازدواج از دلایل عدم تمایل مراجعه‌ی پسران و دختران به واسطه‌گران است که در نهایت موجب تجدید جوانان و کاهش جمعیت کشور گردیده است. البته افرادی که از وساطت در ازدواج جوانان طرفه می‌روند، معمولاً دلایل دیگری را مطرح می‌کنند که سرکار خانم منافی ترکی (به عنوان کنشگر فعال و مدیر کانون همسان‌گزینی مهرانه) به برخی از مهمترین آن اشاره نمودند.

برخی از واسطه‌گران در ازدواج می‌ترسند که مبادا این آشنایی و ازدواج پسر و دختر، بعدها با مشکلی مواجه شود و او را در این اتفاق مسئول بدانند. لذا شایسته است واسطه‌گران خیر خود را تا جایی مسئول بدانند که اگر مشکلی در بین زوجین روی داد تا حد امکان جهت رفع آن تلاش کنند. البته خانواده‌های دختر و پسر هم باید بدانند کسی که واسطه‌ی معرفی و ازدواج جوانان آنها شده، تنها قصد خیر رساندن دارد. بنابراین اگر مشکلی در این آشنایی یا ازدواج به وجود آمد، معرف را مسئول و مقصر ندانند.

امروزه به دلیل وجود فاصله‌های زیاد، جابجایی مکرر، توسعه‌ی فن آوری‌ها و باطنی آن تغییر سبک زندگی، خانواده‌های ایرانی احساس غریبه شدن و نداشتن احساس تکلیف در قبال یکدیگر پیدا کرده‌اند. در حالی که در گذشته افراد تا اندازه‌ای نسبت به یکدیگر احساس مسئولیت داشتند و اگر دختر یا پسر مجرد و دم‌بختی در میان اقوام، آشنایان یا محل زندگی خود می‌شناختند، تلاش می‌کردند تا هر چه زودتر او را در امر ازدواج یاری کنند.

برنامه‌هایی که از طریق تلویزیون با مفاهیم غیرمتناسب با فرهنگ اسلامی و ایرانی تولید و در فضای عمومی جامعه پخش می‌شود و فرهنگ تجدید را ترویج می‌کند، بعضاً موجب گردیده است تا ازدواج در منظر جوانان و خانواده‌های آنها از ارزش بودن بیافتد و موجبات زندگی مجزای و نظایر آن در جامعه ترویج نماید. در واقع رسانه‌ها با این کار، نیاز کاذبی را برای جوانان و خانواده‌های آنها ایجاد می‌کند.

یکی دیگر از موضوعاتی که موجب گردیده است تا فرهنگ واسطه‌گری ازدواج رو به افول بگذارد و کم رنگ شود، ورود افراد غیر متخصص به عرصه‌ی واسطه‌گری است که بعضاً نیت مادی و غیر معنوی در آن دخیل می‌باشد.

فرهنگ سازی چگونه؟

تبیین ارزش

آشنا نبودن جامعه با برکات و پیامدهای مثبت واسطه‌گری دلیلی بر عدم تمایل افراد برای ورود به این عرصه است؛ لذا جهت عمومیت بخشیدن به این سنت، چاره‌ای جز تبیین ارزش این امر خداپسندانه در فضای عمومی توسط جامعه‌ی نخبگانی و مسئولان و نقش آفرینان این عرصه نیست.

تبیین مشخصات و معیارها

با توجه به فضای حاکم بر جامعه، کار واسطه‌گری در ازدواج جوانان یک کار تخصصی است؛ لذا ضروری است ملاک‌ها، معیارها و حساسیت کار برای افرادی که می‌توانند در این زمینه ورود کنند بیشتر تبیین شود تا هر کس از این مشخصات برخوردار است، رغبتش بیشتر شود.

اصلاح نگاه جامعه

ضرورت اصلاح نگاه آحاد جامعه به موضوع واسطه‌گری در ازدواج جوانان بر کسی پوشیده نیست؛ لذا باید نگاه‌ها به این مسئله در سطح عمومی جامعه اصلاح شود. نباید ارزش کار واسطه‌گری را در حد مادیات تقلیل داد. نباید واسطه‌گر را مسئول مشکلات بعد از ازدواج دانست. نباید واسطه‌گری را امری غیر تخصصی دانست.

ساماندهی مراکز همسان‌گزینی

فقدان سیستم و دستگاه سازمان دهنده جهت سامان بخشی به فعالیت‌های واسطه‌گران و رسیدگی به موضوعات و مسائل آنها، موجب گردیده است تا عرصه‌ی واسطه‌گری با چالش مواجه گردد. حالا اما با ورود سازمان تبلیغات اسلامی امید می‌رود مراکز همسان‌گزینی با ساماندهی مناسب، با توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری به ایفای نقش‌های جدی خود بازگردند.

توجه به ظرفیت نهاد دین

از دلایل اساسی در کم‌رنگ شدن و یا به تعبیر صحیح عدم توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری سنتی و حتی مدرن، عدم توجه به نهاد دین نظیر مسجد، هیئت، روحانیون و مبلغان دینی است. ظرفیتی بی‌بدیل که سابقاً در عرصه‌ی واسطه‌گری در ازدواج سطح اثرگذاری بسیار بالایی داشته است.

توانمند سازی

واسطه‌گر، رکن واسطه‌گری در ازدواج جوانان است. لذا بین توانمندی واسطه‌گران با توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری، افزایش نرخ ازدواج و زاد و ولد و حل ابر چالش جمعیتی کشور ارتباط مستقیم وجود دارد. در همین راستا ضرورت توانمندی واسطه‌گران دو چندان می‌شود. عرصه‌های توانمندی واسطه‌گران می‌تواند با توجه به زیست بوم جامعه متفاوت و متغییر باشد که می‌بایست از طرق مختلف نظیر برگزاری دوره‌های توانمندسازی، تولید محتوا و... اقدام نمود.

شبکه سازی

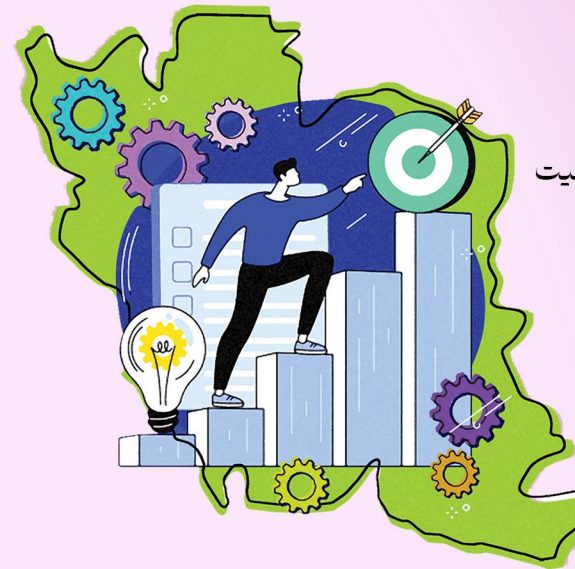
یکی از شتاب دهنده‌های توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری در فضای عمومی جامعه، برخورداری از شبکه‌ای فعال و منسجم است که بر اساس فرمایش رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) موجب ایجاد حرکت تأثیرگذار در جامعه خواهد شد. موضوعی که متأسفانه تاکنون برنامه و نقشه‌ی راه مشخصی در این خصوص نداشته است.

● سرفصل‌های توانمندسازی

برخی از مهمترین سرفصل‌های مورد نیاز جهت توانمندسازی واسطه‌گران ازدواج عبارتند از:

۱. مهارت برقراری ارتباط موثر و فن بیان
۲. کفویت شناسی و ابعاد آن
۳. معیارها و اصول ازدواج آسان و موفق و پایدار
۴. آشنایی با طب سنتی و اسلامی مثل مزاج شناسی
۵. آشنایی با ویژگی‌های واسطه‌گر خوب و نمونه تجارب واسطه‌گری موفق
۶. ارزیابی آمادگی ازدواج دختر و پسر از لحاظ بلوغ اجتماعی، عاطفی و پذیرش مسئولیت
۷. آشنایی با معیارهای همسان‌گزینی
۸. آموزش نحوه‌ی ارتباط‌گیری و شناخت خانواده‌ها و آداب و رسوم آنها
۹. تأثیرات و آسیب‌های احتمالی وساطت در زندگی واسطین

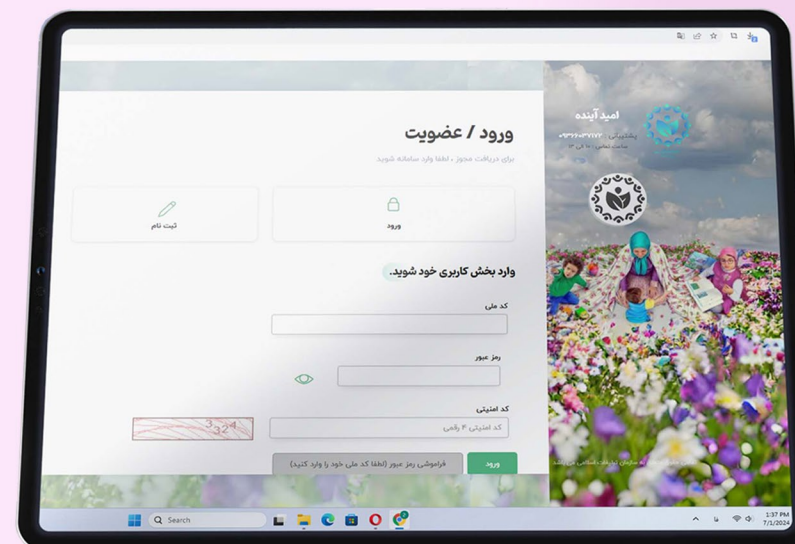
● دولت و حمایت از واسطه‌گری ازدواج

الف) سازمان تبلیغات و حمایت از فعالین مردمی

بر اساس ماده ۳۰ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت سازمان تبلیغات اسلامی موظف به «تدوین برنامه جامع حمایت از فعالین مردمی در حوزه -فرزندآوری و تسهیل ازدواج» است. لذا در خرداد ۱۴۰۱ برنامه‌ی راهبردی و مدل مفهومی «حمایت از فعالین مردمی در حوزه تسهیل ازدواج و فرزندآوری» جهت ارائه‌ی حمایت‌های تنظیم‌گری و تسهیل‌گری در سه سطح «مالی و اقتصادی»، «نرم افزاری و برنامه‌ای» و «سخت افزاری و پشتیبانی» به فعالین مردمی عرصه‌ی خانواده و واسطه‌گری ازدواج از طریق تعیین اقدامات درون دستگاهی و برون دستگاهی توسط این سازمان به رشته تحریر در آمد و سامانه‌ی امیدآینده به منظور ثبت طرح‌ها و حمایت از طرح‌های برگزیده راه‌اندازی شد و حمایت‌ها در حال انجام می‌باشد.

بر اساس این طرح فعالین مردمی عبارتند از:

- هسته‌های مقاومت فرهنگی حوزوی و دانشگاهی
- کنشگران مردمی جمعیت
- حلقه میانی (دانشجویی - طلبگی)
- مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران
- مبلغ و مبلغه سنتی، حوزوی (امام محله) و دانشگاهی
- همیار تبلیغ (شریکه الامام) و زنان انقلابی کنشگر
- امام جماعت و روحانی مستقر (امام روستا)
- مؤسسات فرهنگی و گروه‌های تبلیغی عمومی و تخصصی
- تشکل‌ها، انجمن‌ها و کانون‌های فرهنگی و تبلیغی
- خیرین
- نهاد مسجد و مسجد جامعه - پرداز
- خانواده
- مراکز تسهیل - گرازدواج.

آدرس اینترنتی سامانه امید آینده:

WWW.OMIDEAYANDE.IR

ب) سازمان تبلیغات و توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری در ازدواج

مهمترین حمایت دولت در خصوص واسطه‌گری ازدواج را باید ماده ۳۷ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت دانست؛ که بر اساس آن سازمان تبلیغات اسلامی مکلف شده است تا نسبت به توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری در امر انتخاب همسر، با محوریت و مشارکت خانواده‌ها و رعایت موازین قانونی و شرعی از طریق مؤسسات فرهنگی، مساجد، روحانیون و دیگر ظرفیت‌های مردمی اقدامات لازم را به عمل آورد.

این سازمان با آنکه طی سال‌های گذشته نسبت به موضوع ازدواج و تحکیم بنیان خانواده، فعالیت‌های متعددی را در سطوح شهرستانی، استانی و ملی به سرانجام رسانده است ولی در ابتدای سال ۱۴۰۱، طرح «گسترش فرهنگ واسطه‌گری در ازدواج» را با هدف فرهنگ‌سازی، توسعه و نهادینه شدن فرهنگ واسطه‌گری در جامعه از طریق ساماندهی و شتاب‌دهی فعالیت‌ها و حمایت از آنها طراحی نمود. محوریت و مشارکت داشتن خانواده‌ها و استفاده‌ی حداکثری از ظرفیت‌های در اختیار به ویژه ظرفیت نهاد دین (مسجد، روحانیت و هیأت) از وجود ممیزه‌ی این طرح می‌باشد که با اجرای برنامه‌ها، رویدادها و جشنواره‌های مختلف فرهنگی و هنری، تولید فیلم و سریال، محصولات چند رسانه‌ای و گرافیکی، تشکیل و راه‌اندازی شورای بررسی صلاحیت مراکز همسان‌گزینی و اعطای مجوز فعالیت به آنها با همکاری وزارت ورزش و جوانان در حال اجرا می‌باشد.

● معرفی مراکز تسهیل‌گری ازدواج

کانون همسان‌گزینی مهرانه

کانون همسان‌گزینی مهرانه در سال ۱۳۹۵ با ورود جمعی از خواهران طلبه‌ی حوزه علمیه الزهرا (س) تهران با هدف واسطه‌گری در ازدواج آغاز به فعالیت کرده و در سال ۱۴۰۱ از سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت ورزش و جوانان مجوز فعالیت دریافت نموده است. این کانون که به صورت جهادی و محوریت خواهران طلبه فعالیت می‌کند توانسته است علاوه بر برخورداری از بانک اطلاعاتی از ۲۰۰۰ نفر از دختران دم بخت، جغرافیای فعالیت خویش را با انجام همکاری‌ها با برخی از مراکز و دانشگاه‌ها به سراسر کشور گسترش دهد. از وجود متمایز کننده‌ی این کانون، انجام ازدواج‌های سالم و پایدار می‌باشد. بررسی و انجام آسیب‌شناسی مبانی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه‌ی واسطه‌گران از جمله اقدامات این کانون به شمار می‌رود.

- استان تهران، خیابان کوی نصر (گیشا)، نبش کوچه فاضل شرقی، مدرسه علمیه الزهرا (س).

- تلفن ثابت: ۰۲۱۸۸۴۴۱۳۱۳

همه چیز درباره‌ی "سامانه ملی همسان گزینی"

یکی از راهکارهای مصرح در قانون حمایت از خانواده جهت توسعه‌ی فرهنگ واسطه‌گری، اعطای مجوز به مراکز همسان گزینی است که پس از بررسی و تأیید صلاحیت متقاضیان توسط سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت ورزش و جوانان می‌بایست نسبت به صدور آن اقدام نماید. از این رو ستاد فرهنگی خانواده و جمعیت این سازمان اقدام به راه اندازی «سامانه ملی همسان گزینی» به آدرس الکترونیکی <https://smhido.ir> با هدف ثبت نام و جمع‌آوری اطلاعات مراکز متقاضی و بررسی آنها توسط کمیته علمی-تخصصی و شورای تأیید صلاحیت مراکز همسان گزینی بر اساس دستورالعمل‌ها، آیین نامه‌ها و شاخص‌های معین نمود.

برای دسترسی به اطلاعات و اطلس مراکز همسان گزینی بازکرد روبرو را اسکن کنید

گزارش خبری تأیید صلاحیت مراکز همسان گزینی توسط سازمان تبلیغات اسلامی

برای دریافت پرورشور (راهنمای دریافت مجوز مراکز همسان گزینی) و دستورالعمل اجرای ماده ۳۷ (قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت ویژه مراکز همسان گزینی) بازکرد روبرو را اسکن کنید.

سامانه ملی بررسی صلاحیت مراکز همسان گزینی

مرکز همسان گزینی راه وصال با مدیریت زهرا شایسته فر فعالیت‌های خویش را از ۴ سال گذشته آغاز کرده اما به صورت رسمی در سال ۱۴۰۲ از سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت ورزش و جوانان مجوز فعالیت دریافت نموده است. از مهمترین اقدامات این مرکز تعریف کارگاه‌های روانشناسی پیش از ازدواج با عناوینی نظیر: آموزش انتخاب همسر، شخصیت‌شناسی و خودآگاهی و مهارت‌های ارتباطی، تست‌های شخصیت‌شناسی برای افراد مجرد بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده می‌باشد. از ویژگی‌های همسان گزینی در مرکز راه وصال، مشارکت داشتن خانواده‌های متقاضیان در فرآیند انتخاب همسر و ازدواج است که بعد از همسان گزینی نسبت به ارائه‌ی مشاوره‌های لازم به ایشان اقدام می‌شود. تلاش در راستای تحکیم و پایداری بنیان خانواده از طریق برقراری ارتباط بعد از ازدواج از محورهای فعالیتهای مرکز همسان گزینی راه وصال است، که با برگزاری کارگاه‌های مهارت‌آموزی (روابط زناشویی، ارتباط با خانواده‌ی همسر، دوره‌ی بارداری، تربیت فرزند، استعدادیابی، دوره‌ی سالمندی) و برگزاری اردوهای مادرانه و سالمندی درصدد تحقیق آن می‌باشد.

استان همدان، میدان مفتاح ابتدای بلوار مفتاح بن بست جعفری، مجتمع آدینه طبقه دوم، مرکز جامع تحکیم خانواده، تلفن: ۰۸۱۳۲۵۳۰۹۲۹.

همسان گزینی همدم تبیان (با سابقه‌ترین مرکز واسطه‌گری)

طرح همسان گزینی همدم موسسه‌ی فرهنگی و اطلاع‌رسانی تبیان دارای جامعه‌ی کاربری وسیع و گسترده‌ای است که متشکل از جوانان مجرد در سن ازدواج می‌باشد. مسئله‌ی مهم و خطیر ازدواج جوانان و استفاده از بستر مناسب فناوری اطلاعات موجب گردید تا تبیان از همان بدو تشکیل با رویکردی نوین و نگاهی تازه به این امر وارد شود. در این طرح، تبیان بار دیگر گامی نوین در زمینه ازدواج آگاهانه و پایدار برای جوانان برداشته است و موجبات ورود واسطه‌های خیر در امر ازدواج به عرصه‌ی فناوری اطلاعات را با رعایت اصول زیر فراهم کرده است:

- محوریت خانواده‌ها
- حفظ حرمت اشخاص و جوانان
- امنیت اطلاعات و بالا بودن ضریب اعتماد و اطمینان
- غیرانتفاعی و رایگان بودن

این شبکه بر آن است تا خلاء وجود مجموعه‌ای پویا و هدفمند را در عرصه‌ی ازدواج با تکیه بر مبانی عمیق اسلامی و فرهنگ غنی ایرانی پر نموده و مسیر یک ازدواج موفق را تسهیل نماید.

آدرس سایت اینترنتی مرکز همسان گزینی همدم تبیان: WWW.HAMDAMAPP.IR

• ما برای وصل کردن آمدیم

مصاحبه با خانم شجاعی (فعال عرصه واسطه‌گری در ارومیه)

۱. از چرایی و دلایل ورود به عرصه‌ی واسطه‌گری بگویید؟

در دوران دانشجویی جزء فعالان فرهنگی دینی بودم و در بیشتر مواقع در خصوص معرفی گزینه‌های مناسب از من کمک می‌خواستند. در این راستا ازدواج خودم نیز از طریق معرفی و وساطت یکی از دوستانم انجام شده است. بنابراین تصمیم گرفتم در این زمینه فعالیت کنم؛ همچنین به خاطر تعدادی از دخترانم‌های باوقار و متدین که زمینه‌ای برای شناخته شدنشان نیست کمکی کرده باشم.

۲. در طول مدت فعالیت در این عرصه، موفق به چه تعداد ازدواج شده‌اید؟

طی ۲۰ سال فعالیت باعث ازدواج بیش از ۶۰۰ تا ۷۰۰ نفر شده‌ام که اکثر آنها دارای سن‌های بین ۱۸ تا ۳۰ سال از استان آذربایجان غربی بوده‌اند. بیشتر این ازدواج‌ها به صورت ازدواج آسان و به دور از تجملات و با مهریه اندکی برگزار شده است.

۳. آیا بعد از ازدواج هم با افراد در ارتباط هستید؟

واسطه‌گری را نباید در ازدواج خلاصه کرد بلکه باید برای پایداری ازدواج، با آنها در ارتباط بود. لذا بعد از واسطه‌گری و اقدامات اولیه‌آشنایی و بحث و بررسی و تحقیق از خانواده‌ها که منجر به ازدواج شده است توانسته‌ایم با برخی از این افراد دوست بسیار صمیمی شویم و بعد از ازدواج نیز در بسیاری از موارد به آنها مشاوره می‌دهیم.

۴. مهمترین مشکل در این عرصه را چه می‌دانید؟

با لطف و عنایت خداوند متعال تاکنون با مشکل خاصی مواجه نشده‌ایم اما از نظر حمایتی از تمام ارگان‌های دولتی درخواست یاری کرده‌ایم. چراکه تعداد افرادی شماری در حال حاضر جوان مجرد و آمادگی ازدواج هستند اما به دلیل مسایل و مشکلات اقتصادی یا فرهنگی از امر ازدواج گریزان هستند.

۵. علاوه بر واسطه‌گری در ازدواج، اقدامات اجتماعی دیگری هم انجام می‌دهید؟

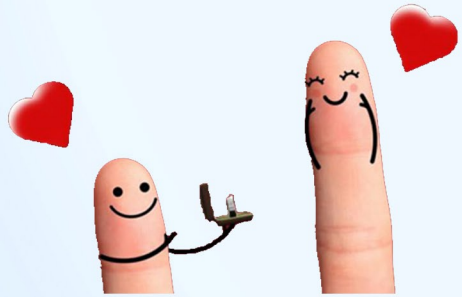
با عنایت و لطف الهی توانستیم تشکل‌های مرتبطی در این خصوص تشکیل دهیم و مجموعه نیکوکاری فرهنگی نرگس (س) و کانون فرهنگی نجمه (س) از جمله این تشکل‌ها است که خانواده‌ها و فعالان و خیرین می‌توانند با در ارتباط بودن با این موسسه‌ها برای رونق بخشی در امر ازدواج جوانان فعالیت کرده و باری از دوش جوانان بردارند. کانون نجمه زیر نظر سازمان تبلیغات اسلامی بوده و کانون نرگس هم زیر نظر امداد هست. مشاوره و کلاس‌های سبک زندگی هم در این مراکز انجام می‌شود و برای اعزام اساتید حوزه و دانشگاه به موسسات و تشکل‌های مردمی آمادگی داریم و دست‌همه‌ی نخبگان و عزیزانی که به مادر انتقال تجربیات و آموزش‌ها همیاری کنند را می‌فشاریم.

• روایت واسطه‌گری

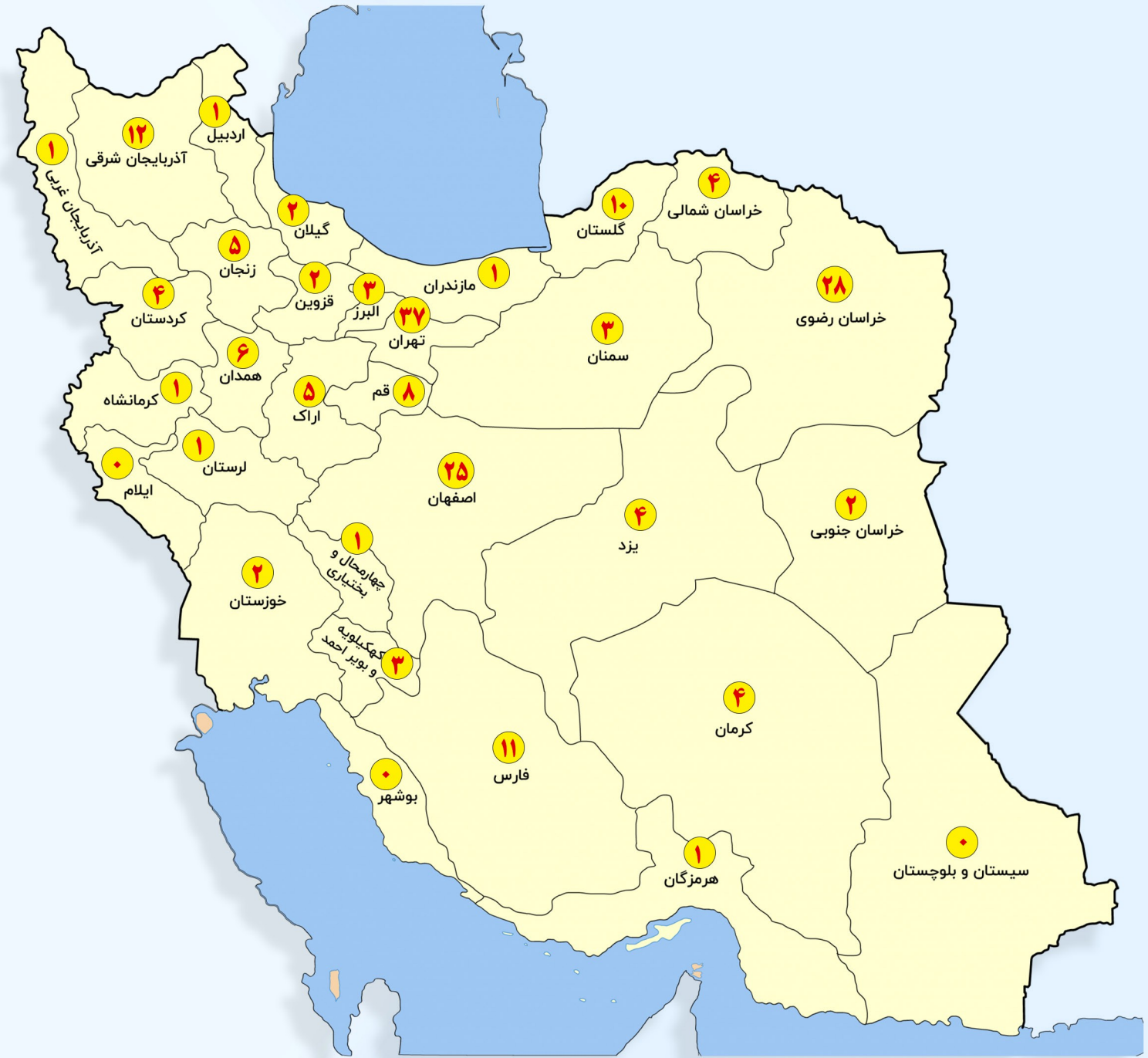
«خواستگاری در طبقه چهارم»

بر اساس خاطره خانم شجاعی (فعال عرصه واسطه‌گری در ارومیه)

دانشجوی ارشد بودم یکی از آقایان که بسیار محترم و هم‌کلاسی بنده هم بودند، از بنده درخواست کردند بعد از پیاده‌روی اربعین حسینی فرد مناسبی را برایشان معرفی کنم. بعد از برگشت ایشان از سفر کربلا هوا بارانی بود و چون فاصله‌ی مسجد از دانشکده‌ی ما زیاد بود من آن روز مسجد نرفتم و به نمازخانه‌ی دانشکده که در طبقه چهارم بود رفتم. در مسیر طبقات به نیت این آقا از خود خداوند متعال کمک خواستم و در دلم گفتم خدایا کمک کن بعد از نماز وقتی من به صفوف نمازگزاران نگاه می‌کنم، یکی از دختران خوب و شایسته‌ی دانشگاه اینجا باشد. به لطف خداوند متعال همین اتفاق هم افتاد و من با دختر خانم صحبت کردم و شرایط آقا را گفتم و قرار شد روز بعد در دفتر بنده همدیگر را ببینند. نکته جالب این بود که دختر خانم بعد از شنیدن صحبت‌های بنده گفتند شب قبل در خواب دیده‌اند که قرآن سر سفره‌ی عقد می‌گذراند. به لطف خدا خانواده‌ها کاملاً هم کفو بودند و خیلی زود ازدواج کردند و در حال حاضر یکی از بهترین زوج‌های جوان ما هستند.

• مراکز همسان‌گزینی دارای تاییدیه در کشور

۱۸۷ مرکز تایید صلاحیت شده تا کنون

• احکام شرعی

سوال:

ازدواج های اینترنتی که در آن دختر و پسر با تکیه به اطلاعاتی که صحت آنها مشخص نمی باشد و تنها با اینترنت با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند و بیشتر آنها به دوستی های قبل از ازدواج منتهی می شود چگونه است؟ آیا این گونه روابط برای ازدواج صحیح است؟ تاسیس سایت های ازدواج اینترنتی چه حکمی دارد؟ آیا درآمد حاصل از آن حلال است؟

پاسخ:

حضرت آیت الله العظمی خامنه ای: بطور کلی ارتباط با نامحرم که مستلزم مفسده و یا خوف ارتکاب گناه در آن می باشد، جایز نیست.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی: این کار با جنس مخالف اشکال دارد، و غالباً پیامدهای منفی به همراه دارد، مگر این که مقدمه ی ازدواج باشد؛ که در این صورت به مقداری که جهت ازدواج لازم است، اشکالی ندارد و در مورد سایت های مذکور اگر این کار زیر نظر افراد مطمئن و با رعایت تمام شئون اسلامی و اخذ مجوز از مقامات ذی صلاح صورت گیرد کار خوبی است و ممکن است جلوی بسیاری از مشکلات ازدواج ها را بگیرد اما با توجه به ظرافت و حساسیت های مسئله، نیاز به برنامه ریزی دقیق دارد.

حضرت آیت الله سیستانی: ارتباط اینترنتی قبل از ازدواج جایز نیست ولی اگر بعد از آن عقد صحیح خوانده شود اشکالی ندارد و سایت ها اگر فقط واسطه ی آشنایی برای ازدواج باشد و موجب ارتباط های نامشروع نشود مفید است.

آیت الله علوی گرگانی: ازدواج های اینترنتی از جمله ازدواج های سست بنیان و غیر قابل اعتماد است و توصیه ی ما به جوانان عزیز دوری از اینگونه رابطه ها و ازدواج هاست و اگر قبل از ازدواج دوستی بین دختر و پسر برقرار شود چه بسا موجب عمل حرام هم باشد؛ البته اگر فردی بخواهد از طریق اینترنت به جوانان مشاوره ی صحیح اسلامی بدهد و آنان را با مرحله ی خطیری که دارند آشنا کند و احیاناً موردی را برای آنان پیدا کند مانعی ندارد و کسب درآمد از این طریق حلال است البته باید ایجاد رابطه بین دختر و پسر با هماهنگی پدر دختر باشد.

سوال: درباره ی واسطه شدن در امر ازدواج، آیا شخصی که واسطه می شود می تواند عیب های آن فرد را به طرف مقابل نگوید؟

پاسخ:

حضرت آیت الله خامنه ای (مدظله العالی): در فرض سؤال، وظیفه ای برای گفتن عیب ندارد؛ ولی اگر از او سؤال شود، نمی تواند دروغ بگوید.

• عقب افتادگی ۴۰ ساله در واسطه گری

گفتگو با سرکار خانم پاکرو (فعال و کارشناس عرصه واسطه گری)

۱. لطفاً از چرایی ورود به این عرصه و سابقه فعالیت و دغدغه های ارزشمندتان برای ما بفرمایید.

مریم پاکرو دبیر بازنشسته و کنشگر ازدواج و خانواده هستم. از سال ۹۲ تاکنون در این عرصه با موسسه ی تبیان همکاری داشته ام. در حال حاضر مسئول شبکه ی واسطین همدم می باشم و عهده دار فعالیت های آموزشی این بخش می باشم. ازدواج های ناموفقی که در جامعه صورت می گیرد موجب بروز اکثر آسیب های اجتماعی می شود؛ لذا دلیل ورود بنده به این عرصه وجود ارتباط بین آسیب های اجتماعی و ازدواج های ناموفق است. طبق آمار تنها ۱۵٪ ازدواج ها، ازدواج موفق و بالنده می باشد و اگر افراد بتوانند ازدواج و تشکیل خانواده ای بالنده داشته باشند، حتماً تمام اعضای خانواده حتی فرزندان خواهند توانست از این آسیب ها در امان باشند. لذا به جای پرداختن به هر نوع فعالیت دیگری، سعی کردم بصورت ریشه ای روی این موضوع کار کنم و آن را به سرانجام برسانم.

۲. با توجه به اهمیت موضوع واسطه گری ازدواج در دین مبین اسلام، جایگاه موجود واسطه گری را چگونه ارزیابی می فرمایید؟ الزامات تحقق حداکثری و کنشگری فعال در این عرصه را چه می دانید؟

در گذار از جامعه ی سنتی به مدرن، زمانی حدوداً ۴۰ ساله را در عرصه ی واسطه گری ازدواج از دست داده ایم. ولی در دهه ی اخیر با فعال شدن موضوع کنشگری ازدواج و ورود تبیان در این عرصه و دور هم جمع کردن واسطه گران کل کشور، فعالیت هایی در این عرصه آغاز شد. لذا افراد دغدغه مند در سراسر کشور توانستند بدون توجه به اشکالات و ضعف هایی که در این عرصه وجود دارد، اقدامات خوبی را انجام دهند. در حال حاضر هر چند افرادی نظرات نازل و سخنی در خصوص واسطه گری در ازدواج دارند ولی با ورود افراد تحصیل کرده به این عرصه، موضوع واسطه گری مورد اعتماد جامعه و رو به ارتقاء است. از سویی با توجه به گوناگونی جمعیت مخاطب، افرادی با سلیقه های مختلف به این عرصه ورود کرده اند که این تنوع کنشگری مشکلی ندارد اما کافی نیست؛ هم کنشگران و هم متقاضیان ازدواج نیاز به آموزش و توانمندسازی دارند. این موضوع مستلزم زمان زیاد و به عبارتی ایجاد نهضت ازدواج در جامعه برای اقشار مختلف است. به نظرم موقعیت ایده آل زمانی ایجاد می شود که سیستم یکپارچه و منسجم، معرفین ازدواج و آموزش های آنها را در بر بگیرد و مخاطبین را در سطح جامعه پوشش دهد و نظر مردم نسبت به واسطه گران در این عرصه مثبت گردد.

۳. حد و مرز واسطه گری در ازدواج را کجا می دانید؟ به عبارت دیگر فرآیند واسطه گری از کجا شروع می شود و تا کجا ادامه دارد؟ آیا این فرآیند بعد از ازدواج هم ادامه دارد؟ چه اقداماتی در این زمینه باید انجام داد؟

قدم اول در واسطه گری، قرار گرفتن اطلاعات فردی، شغلی و خانوادگی متقاضی ازدواج در دست واسطه گر می باشد که برای این کار می توان از روش مصاحبه حضوری نیز بهره برد. برای این فرد باید همسان یابی و معرفی های ازدواج انجام شود و زمانی که فرد مناسب شناسایی شد، معرف راه های شناخت را برای آنها روشن و آنها را جهت مشاوره و تحقیق راهنمایی کند. بر اساس این موارد اگر معرف بتواند زمان کافی بگذارد می تواند تا ۴ سال بعد از ازدواج نیز با استفاده از آزمون هایی تعیین نماید که زوجین به چه میزان از زندگی زناشویی رضایت دارند و یا نیازمند مشاوره هستند. چراکه معمولاً زوجین در این دوره ۴ ساله به معرفین ازدواج خود اعتماد دارند و جهت مشاوره نیز به آنها مراجعه می کنند. یکی از ویژگی های واسطه گر، اختصاص وقت کافی در این زمینه می باشد.

۴. به نظر شما بهترین راهکار و برنامه برای توسعه و نهادینه شدن فرهنگ واسطه گری ازدواج در سطح جامعه چیست؟

به اعتقاد بنده بهترین راهکار جهت توسعه ی فرهنگ واسطه گری ازدواج، اقدام در سطح ملی است. یک نفر یا یک موسسه که در این خصوص تسلط دارد را مسئول این امر کنند تا متقاضیان واسطه گری ازدواج شناسایی شوند و برای همه ی آنها آموزش هایی به صورت رایگان ارائه شود. حتی اگر لازم باشد از آنها آزمون گرفته شود و چیزی شبیه کارت واسطه گری به آنها ارائه نمایند.

۵. مهمترین چالش های کنشگران و واسطه گران ازدواج را چه می دانید؟ راه برون رفت از آن را می فرمایید.

اصلی ترین چالش های کنشگران عرصه ی واسطه گری عبارتند از:

- عدم دسترسی به سامانه های راستی آزمایی؛ این عدم دسترسی موجب می گردد واسطه گر به ناچار به افراد اعتماد کند که در موارد خلاف، موجب عدم اعتماد جامعه به واسطه گران می شود.
- در اختیار نداشتن فضا و امکانات مناسب
- عدم تامین هزینه و امکانات اولیه که گاهی موجب تامین هزینه از متقاضی می شود
- عدم توانمند بودن واسطه گران و متقاضیان که موجب ایجاد مسائل برای خود و متقاضیان و در برخی موارد طلاق زوجین می شود.
- عدم برخورداری از امکانات لازم جهت آموزش و توانمند شدن
- یکپارچه نبودن اطلاعات و شبکه کنشگران؛ لذا مجبورند به صورت فردی و یا جزیره های کوچک چند نفری عمل کنند.

۶. به نظر تان مهمترین دلیل عدم رغبت جوانان به ازدواج چه چیزی می باشد؟

غالباً مشکل اقتصادی به عنوان عدم رغبت و مانع ازدواج مطرح می شود. لذا یکی از انتظارات خانم ها از آقایان، داشتن قدرت اقتصادی جهت گرداندن زندگی است. ولی در حال حاضر می بینیم آقایان از نظر شغلی و امنیت آن و میزان درآمد جهت اداره ی زندگی، توانایی کافی را ندارند بنابراین برای ازدواج هم اقدام نمی کنند. اگر هم اقدام کنند نیازمند حمایت مالی خانم هستند. در صورتیکه وظیفه ذاتی خانم تربیت فرزندان و از این جنس موضوعات می باشد و با اشتغال مسئولیتش سنگین تر می شود و در نتیجه هر دو از ازدواج منصرف می شوند. اگر وضعیت اقتصادی کشور به گونه ای باشد که یک پسر جوان، بتواند یک زندگی عادی را مدیریت نماید سن ازدواج کاهش پیدا می کند. در غیر این صورت سن ازدواج بالا می رود و جوانان به سن تجرد قطعی نزدیک می شوند.

برای شنیدن صوت این مصاحبه
بارکند روبرو را اسکن کنید

خبر خوب...

● محدودیت جغرافیایی در معرفی گزینه ی ازدواج وجود ندارد

محمد مُروار دبیر شورای بررسی صلاحیت مراکز همسان گزینی سازمان تبلیغات اسلامی در پاسخ به سوالی درخصوص نحوه ی فعالیت این مراکز گفت: اگرچه مجوزهای ارائه شده به این مراکز به صورت ملی است و محل استقرار فیزیکی آنها باید مشخص باشد، اما در مجموع آنها در قالب استاندارد یک گانه فعالیت نمی کنند؛ برخی از آنها به صورت آنلاین، پلتفرمی و اپلیکیشن و برخی به صورت سنتی عمل می کنند. به طور مثال مراکزی که به صورت آنلاین فعالیت می کنند باید همانند مراکز سنتی، حتما دارای فضای فیزیکی نیز باشند. برخی از مراکزی که به صورت آنلاین فعالیت می کنند، به دلیل گسترش فعالیت شان در سطح بین المللی، از کشورهای خارجی نیز برای معرفی گزینه ی ازدواج متقاضی دارند.

به گفته وی، پیگیری ازدواج موقت در مراکز همسان گزینی زیر چتر قانون، خط قرمز سازمان تبلیغات اسلامی است و اگر کنشگری در مرکز همسان گزینی اقدام به این امر کند مجوز او ابطال و مدیر مرکز بازخواست خواهد شد؛ چرا که ماده ۳۷ پوشش دهنده ی واسطه گری ازدواج موقت نیست و یکی از دلایل این قانون ساماندهی کنشگران است تا افرادی که به دنبال واسطه گری در امر ازدواج موقت هستند از این گردونه خارج شوند.

برای دیدن متن این خبر
بارکد روبه‌رو را اسکن کنید.

● مصاحبه ی مردمی با عنوان زنگ بزن واسطه ی ازدواج شو

● گفتگوی احسان علیخانی با خانمی که واسطه ی ازدواج است

● ویدئو موشن توصیه مهم به مجردها درباره خانواده

● ویدئو موشن مسئله ی مذهب و کفویت در امر ازدواج

● معرف ازدواج ندارم، چه کنم؟

● چندتا نکته که باعث میشه واسطه گری زودتر و بهتر اتفاق بیفته

● محصولات فرهنگی مرتبط با واسطه گری ازدواج

جهت دسترسی به آرشیو برنامه بیایا وسط
بارکد روبه‌رو را اسکن کنید.

● برنامه تلویزیونی «بیایا وسط»

مجموعه تلویزیونی «بیایا وسط» به میزبانی مجید خسرو انجم (هنرمند)، حجت الاسلام محمد حسن روحانی (سردبیر برنامه)، خانم دکتر رضایی (کارشناس) و جمعی دیگر از هنرمندان و کارشناسان امور خانواده است که توسط گروه خانواده شبکه دو در قالبی جدید و جذاب تقدیم بینندگان شده است. این برنامه شامل محتوای آموزشی در حوزه ی ازدواج است و مخاطب اصلی آن جوانان در شرف ازدواج و خانواده های آنان هستند.

معرفی موسسات ازدواج، بخش های کمیک موشن آموزشی، استندآپ کمدی، مصاحبه های مردمی و مناظره های داغ دانشجویی از بخش های اصلی این برنامه است.

● کتاب «توانمندسازی جوانان برای ازدواج مناسب و آسان»

ارزیابی آماری و جمعیتی نشان می دهد که طی سال های اخیر، سن ازدواج افزایش یافته که ریشه در تنگناهای مختلف فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی مختلف و البته عدم توانایی های رشدی لازمه ی ازدواج جوان دارد. در نهایت، این افزایش آمار می تواند به بروز بحران های اجتماعی و آسیب های مختلف منجر شود؛ بنابراین در راستای احیای این سنت حسنه، در این کتاب (به نویسندگی آقای اسماعیل رشیدی و سرکار خانم فریده محمدزاده) سعی شده مطالب کاربردی جهت آموزش جوانان برای ایجاد دانش و آگاهی در زمینه های ازدواج عقلانی؛ اهداف و معیارهای ازدواج از جمله: شناخت خود، اخلاق، سلامت روان، فرهنگ، تناسب شخصیتی زوجین، مهریه، مراسم ازدواج و ... بیان شود. چاپ هفدهم این کتاب توسط انتشارات دهم در تابستان ۱۴۰۰ منتشر گردید.

امیدآینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده

«به نظر من بر روی مسئله‌ی ازدواج جوانها، خود جوانها، اولیای خانواده‌هایی که جوانها متعلق به آنها هستند، و مسئولان ذی ربط مرتبط با دانشگاه، فکر کنند و تصمیم بگیرند؛ نگذاریم سن ازدواج که امروز متأسفانه بالا رفته؛ بخصوص در مورد دختران ادامه پیدا بکند. بعضی از تصورات و سنتهای غلط در مورد ازدواج وجود دارد که اینها دست‌وپاگیر است، مانع از رواج ازدواج جوانها است؛ این سنت‌ها را باید عملاً نقض کرد. شما که جوانید، مطالبه کنید، پرنشاطید، پیشنهادکننده‌ی نقض خیلی از عاداتها و سنتها هستید، به نظر من این سنتهای غلطی را هم که در زمینه‌ی ازدواج وجود دارد، بایستی شماها نقض کنید؛ این هم یک مسئله است که من تأکید آن را لازم می‌دانم. البته در گذشته معمول بود که برای ازدواج، افراد خیر و مؤمنی پیدا میشدند، واسطه‌گری می‌کردند، دخترهای مناسب را، پسرهای مناسب را، معرفی می‌کردند، از دواچه‌ها راه می‌انداختند؛ این کارها باید انجام بگیرد؛ باید واقعاً در جامعه یک حرکتی در این زمینه به وجود بیاید.» ۹۳/۵/۱

محمد علی

امیدآینده | نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال دوم شماره ۱۴ | شهریور ۱۴۰۳

ارتباط با ما: @omide_ayande

با اسکن این بارکد، به صفحه ما در اینترنت متصل شوید.

شما کنشگران حوزه جمعیت می‌توانید خاطرات یا اخبار فعالیت‌های خود را برای ما ارسال کنید.